

Български институт за правни инициативи

1. Смятате ли, че към настоящия момент България е изпълнила изискванията по 6-те показателя по Механизма за сътрудничество и проверка (Cooperation and Verification Mechanism) и наблюдението следва да отпадне?

Механизмът за сътрудничество и проверка е доказал своята ефективност в осигуряването на необходимата независима външна диагностика на проблемите и силен политически мотив за реформа.

Към настоящия момент България не е изпълнила изцяло изискванията по всички показатели по Механизма за сътрудничество и проверка, поради което не считам че наблюдението над страната ни може да отпадне. Въпреки това, считам, че съдебната ни система притежава капацитет за преодоляване на негативите и изпълнение на препоръките и ВСС следва да припознае своята роля в този процес и набележи конкретни мерки, съобразно правомощията си, което да гарантира отпадане на нуждата от продължаване на наблюдението по Механизма за сътрудничество и проверка.

2. С решение на ВСС по протокол № 53/13.12.2012 г. бе създаден Граждански съвет към Висшия съдебен съвет. Според Вас, необходимо ли е Гражданският съвет да продължи дейността си по този начин и занапред?

Да

3. По какви въпроси изобщо ВСС следва да работи с неправителствения сектор - включително организации извън Гражданския съвет?

Организациите от неправителствения сектор са по-добре поставени от ВСС по отношение контакта с обществото и могат да предоставят добра обратна връзка за публичните очаквания към съдебната система и нейното функциониране. Освен това, те разполагат с експертен капацитет в разнообразни области, с който могат да подпомагат работата на Съвета.

4. Намирате ли за последователна политиката на този Висш съдебен съвет при избора на административни ръководители в органите на съдебна власт? Считате ли, че тези назначения се основават само и единствено на законовите изисквания и качествата на кандидатите или има и други фактори?

Извършването на назначения на административни ръководители по прозрачен начин и единствено въз основа на качествата на кандидатите е ключово за способността на ВСС да се утвърди като независим орган, ползващ се с доверието на магистратите и обществото.

Понякога за обективния наблюдател беше трудно да проследи логиката на някои от взетите, или невзетите, решения по избори на ръководители на съдилища от сега действащия ВСС. В някои случаи съдийското самоуправление беше игнорирано от действията на органа.

5. Можете ли да дадете ясен пример за приложима и ефективна антикорупционна мярка в съдебната власт?

Съобразно ръководните насоки на Конвенцията на Организацията на обединените нации срещу корупцията, ратифицирана от България на 3.08.2006 г. и в сила за страната ни от 20.10.2006 г., беше създадена вътрешна регулация в борбата срещу корупцията, в това число и относно правозащитните ни органи, като се въведе Кодекс за етично поведение на българските магистрати, дисциплинарна отговорност при нарушение на същия, деклариране на обстоятелства, касаещи имотното състояние на лицата или потенциален конфликт на интереси. Следва да се укрепи функционалността на ИВСС, като независим орган, способен да изпълнява дейността си по проверките за почтеност и за конфликт на интереси на магистратите ефективно и без външна намеса или неправомерен натиск. Специално внимание следва да се обърне на обучението на персонала, за да се осигури изграждането на капацитет за обобщаване и анализиране на информация от разнообразни източници и съвместно изпълнение на задълженията за проверки.

Би могло да се помисли и за специфично обучение на магистратите за разпознаване на корупционния риск в дейността им и утвърждаване на добри практики за вътрешна устойчивост, с оглед адекватна превенция.

Важно е да се поддържа високо ниво на възнагражденията на магистратите, като доказана антикорупционна мярка, и се гарантира

своевременното актуализиране на възнагражденията им и поощряването на професионалното усърдие с материални награди.

6. Какво е мнението Ви за това бюджетът на съдебната власт да се изготвя на принципа на програмното бюджетиране?

Въвеждането на програмно бюджетиране за всяка структура от институциите на съдебната власт, ориентирането на бюджета към постигане на резултати и обвързване на финансирането със заложените цели и дейности е изведено като мярка в Актуализираната стратегия за продължаване на реформата в съдебната система, приета с решение на Народното събрание от 21.01.2015 г. ВСС, като отговорна за изпълнението на горната мярка институция, следва да осигури приемственост в стъпките, предписани в Пътната карта към Стратегията., приета с решение на МС от 22.04.2016 г.

Въвеждане на програмно бюджетиране на дейността на съдебната власт, с публично отчитане на изпълнението на заложените цели и дейности, е значимо за визуализиране на ефикасността (изразходване на средствата за дейности и проекти, носещи най-голяма полза за обществото) и ефективността (изпълняването на дейностите и проектите по възможно най-евтиния начин) на публичните разходи и утвърждаване на прозрачност.

7. Тази година се навършват 25 години от Европейската конвенция за правата на човека в България. Съгласно чл. 130а ал. 2, т. 3 от Конституцията пленумът на ВСС "организира квалификацията на съдиите, прокурорите и следователите". Ако бъдете избран за член на ВСС, какво ще направите за повишаване знанията и квалификацията на магистратите и в частност на прокурорите и следователите относно познаване практиката на Европейския съд по правата на човека?

Запознаването на българските магистрати с практиката на ЕСПЧ ще превърна в моя лична и институционална мисия, ако бъда избрана за член на съвета. Дългогодишният ми опит като преподавател в НИП ме е направил чувствителна към нуждите на магистратите от обучение, а възможността да работя в продължение на две години като юрист в българския отдел в регистратурата на ЕСПЧ ми е осигурила вътрешен поглед върху работата на най-авторитетната институция в областта

на защита на човешките права и една по-различна перспектива, както към правото по Конвенцията, така и към вътрешното ни право. За мен е важно да продължа да мултиплицирам този свой опит.

Като важна тема в концепцията си за работата на ВСС съм извела необходимостта от запознаване на колегията с годишния доклад на министъра на правосъдието, който той представя пред Народното събрание, по силата на решение на Народното събрание, прието на 21.09.2012 г., относно постановените срещу България решения на ЕСПЧ. Субсидиарността на системата на защита по Конвенцията предполага полагане на усилия проблемите да бъдат преодолявани първо на национално ниво. Предлагам обсъждане на доклада във ВСС, като се дават подробности и за вътрешните решения и производства, и създаване на работна група, която да очертае конкретни мерки за отстраняване на констатираните проблеми, свързани със съдебната практика или подготвяне на законодателни предложения, които да бъдат представяни на Министерския съвет, чрез Министъра на правосъдието.